

Psoriasis

Footnotes:

Referanser:

1. Psoriasis. Store Medisinske Leksikon. <https://sml.snl.no/psoriasis>. Besøkt oktober 2016.
-

Oppdatert 08.11-2018

NO1811918343

Tab:

Om Psoriasis

Det er lett å tenke på psoriasis som bare en "hudsykdom." I de senere år har imidlertid dette synet på psoriasis endret seg med en større forståelse av kompleksiteten av sykdommen. Det som synes på huden som psoriasis kan være et resultat av flere prosesser med delvis ulik bakgrunn. I mange tilfeller er det ikke bare huden som er berørt, men en sykdom som finnes i hele kroppen og påvirker flere organer – en såkalt systemisk sykdom. 5-8 % av psoriasispatientene får for eksempel også problemer med inflammasjon i leddene som kalles artritt (psoriasisartritt, PsA)¹.

Hudproblemene består av flekker på kroppen der huden er rød, tørr, fortykket og skjellede med en skarp grense til omkringliggende frisk hud. Kløe kan forekomme. Vanlige steder på kroppen hvor psoriasis slår ut er i hodebunnen, på albue og på knærne.

Man anslår at omlag 2 % av befolkningen i Norge har psoriasis¹. Like mange menn som kvinner får psoriasis. Psoriasis går ofte i bølger med perioder hvor huden er symptomfri og perioder med hudutslag. Psoriasis kan debutere i alle aldre men oftest i de første årene. Sykdommen debuterer vanligvis første gang i ungdomsårene eller i 20-årsalderen, men første utbrudd kan forekomme i alle aldersgrupper fra spedbarn til 80-åringer¹. Den fremste årsaken til psoriasis er ennå ikke klarlagt, men vi vet i dag at psoriasis er en arvelig kronisk sykdom.

Symptomer og behandling

Ulike former for psoriasis

Det finnes mange forskjellige former for psoriasis. Både utseende og utbredelse av hudforandringene kan variere.

- **Plakkpsoriasis:** Tydelig avgrensede områder som er fra en til flere centimeter i størrelse. Ofte flasser huden kraftig; hudavskallingen er stearinlignende og skraper man på dem er det rød hud under som lett blør. Denne typen psoriasis er vanlig på knær og albuer.
- **Guttat psoriasis:** En småprikket variant av psoriasis med dråpeformede hudforandringer som kan spre seg over hele kroppen. En vanlig utløsende faktor er streptokokkinfeksjoner som for eksempel tonsillitt.
- **Psoriasis inversa:** Psoriasis som sitter i hudfolder slik som lyske, armhuler, under brystene, på innsiden av albuer, i knehasene og i underlivet. Psoriasis inversa er ofte tydelig avgrenset, rød og blank og flasser ikke.
- **Pustuløs psoriasis:** Psoriasis med mange små, helt sterile blemmer (pustler) som kan slå seg sammen til større områder. Hvis pustuløs psoriasis finnes over hele kroppen kan det være alvorlig.

Behandling

Uansett om du har milde eller alvorlig plager er kunnskap om sykdommen vanligvis nøkkelen til bedre livskvalitet. Det er også viktig å finne den behandlingen som passer den enkelte pasienten best. Det finnes ingen behandling som kan kurere psoriasis, men med riktig behandling kan de fleste leve godt med sykdommen.

Det finnes en rekke behandlingsformer å velge mellom avhengig av hvilken type psoriasis man har og hvor uttalt sykdommen er.

Lokalbehandling (reseptbelagte eller reseptfrie kremer og lysterapi), systemisk behandling (reseptbelagte tabletter) og biologiske legemidler (sprøyter eller infusjon):

- Lokalbehandling kan innebære behandling av huden med kremer, medisinske sjampoer, tjærepreparater og lokale steroider. Det finnes også reseptfrie kremer ??på apoteket ??som reduserer inflammasjon og som ikke inneholder kortison til behandling av mild til moderate symptomer på psoriasis.
- Lysbehandling der bruk av ultrafiolett lys som kan være effektive ved mindre alvorlige former for psoriasis.
- Systemisk behandling og biologiske legemidler brukes ved moderat til alvorlig psoriasis og kommer i tablettform eller injeksjoner.

Fastlege behandler kun mild psoriasis. De som har moderat eller alvorlig psoriasis trenger henvisning til hudlege, en dermatolog.

Accordion Type:

Collapsible

Source URL: <https://www.novartis.no/behandlingsomrader/psoriasis>